Nr. 239 Poniedziałek 10 (23) września 1912 r. Rok VII

Wychodzi codziennie rano oprócz dni poświątecznych

Adres Redakcyi: Kijów, Kreszczatyk 38. Tel. 2464.
Adm. i Druk. Polskiej: Kijów, Kreszcz. 38. Tel. 1872.

Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Redaktor przyjmuje od 12—2. Sekretarz od [illegible]
Administracya otwarta od [illegible] wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny [illegible]

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE

Prenumerata: W kraju [illegible] — Za granicą [illegible]

Za zmianę adresu 20 kop.

OGŁOSZENIA: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 kop. pierwszy i 20 kop. każdy następny raz, za tekstem 20 k. pierwszy i 10 kop. następny raz. Zawiad. żałobne po 40 k. W rubryce „Nadesłane" wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb.

Numer pojedyńczy 5 kop.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya.

Telegramy.

Od korespondentów własnych i Agencyi Petersburskiej.

Zerwanie narady obywatelskiej.

Warszawa (Wł.). W piątek wieczorem w sali resursy kupieckiej odbyła się narada obywatelska w sprawie utworzenia komitetu centralnego wyborczego dla Warszawy. Obrady zagaił redaktor Olchowicz, przewodniczył Julian Adolf Święcicki. W zebraniu wzięli udział, oprócz reprezentantów stowarzyszeń społecznych i redaktorów pism, przedstawiciele stronnictw: demokracyi narodowej, polityki realnej, polskiego zjednoczenia postępowego, polskiej partyi postępowej i secesyi narodowo-demokratycznej. Przemawiali: Krzesimowski, ks. Czetwertyński, Dmowski, Łypacewicz i inni, zwracając uwagę na konieczność ustalenia koncentracyjnego hasła wyborczego.

W dyskusyi przedstawiciele partyi postępowych i secesyi n d. wystąpili z ostrą krytyką polityki Koła Polskiego w 3-ej Dumie.

W obronie Koła przemawiał Dmowski.

Pomiędzy postępowcem Waydlem a b. posłem z Warszawy Wł. Jabłonowskim na gruncie sporu o politykę Koła doszło do ostrej wymiany zdań.

W czasie rozpraw nad kwestyą porozumienia z żydami wyłoniły się zasadnicze różnice pomiędzy mówcami różnych obozów.

Po długim szeregu mów poddano pod głosowanie wniosek inicyatorów zgromadzenia o utworzeniu komitetu obywatelskiego z grona obywateli nie związanych z partyami. Wniosek ten upadł. Następnie odczytano wniosek Nowodworskiego.

Wniosek brzmiał:

a) Zebranie wyraża opinię; że żadna organizacya polska wyborcza, przystępując do wyboru posła z Warszawy nie może porozumiewać się z żydami.

b) Zebranie uchwala, aby z dzisiejszego zebrania wyłoniona była komisya techniczna do zorganizowania zgromadzeń przedwyborczych w dwunastu okręgach celem ustalenia na tych zebraniach list wyborczych dla każdego okręgu, obowiązujących solidarnie przy wyborach.

Po odczytaniu wniosku przedstawiciele: stron. polityki realnej, polskiego zjednoczenia postępowego i polskiej partyi postępowej oświadczyli, że w głosowaniu nad wnioskiem nie wezmą udziału. Przedstawiciel secesyi n.-d. Krzesimowski oświadczył również, że jego grupa może przyjąć wniosek tylko z poprawką pozwalającą na zawieranie kompromisu z żydami, stojącymi na stanowisku polskiem.

Pierwszą część wniosku poddano pod głosowanie; uzyskała ona czterdzieści kilka głosów na stu kilkudziesięciu przybyłych na zebranie.

Pp. Piltz i Dzierzbicki, pełniący obowiązki asesorów przy stole prezydyonalnym, oświadczyli, że wobec wyjścia z sali większości obecnych—nie mogą brać nadal udziału w kierownictwie zebrania.

Przewodniczący jednakże doprowadził do głosowania nad drugą częścią wniosku Nowodworskiego. Lecz wobec tego, że uchwała zapadła tylko 25 głosami obecnych — prezydyum uznało głosowanie za nieważne.

Zebranie zamknięto o g. 3 ej w nocy.

Warszawa (Wł.). Wszystkie dzienniki omawiają, ze swych stanowisk rozbicie narady w sprawie utworzenia centralnego komitetu wyborczego.

„Gazeta Warszawska" wnioskuje, że akcya wyborcza może być organizowana tylko w środowisku mającem mniej więcej wspólny pogląd na sposób jej przeprowadzenia i mniej więcej zbliżony program w kwestyi stosunku do żydów i ich polityki.

„Słowo" pisze: „Uznano więc, że organizacyę wyborów powinny ująć w swoje ręce walczące z sobą zawzięcie stronnictwa polityczne, czy tak będzie lepiej, mądrzej? — zobaczymy".

„Nowa Gazeta" uważa wynik zebrania za bardzo pomyślny: ujawnił on zdaniem pomienionego organu, odosobnienie demokracyi narodowej".

Sprawa reformy wyborczej.

Lwów (Wł.). Narodowi demokraci wyrazili zgodę na utworzenie okręgów wyborczych jednomandatowych. Konserwatyści są przeciwni katastrowi narodowemu. Poseł Stapiński wypowiada wojnę konserwatystom. W południe prezesi klubów sejmowych rozeszli się nie osiągnąwszy żadnego rezultatu. Dalszy ciąg obrad odbędzie się w przyszłym tygodniu.

„Niebezpieczeństwo" polskie.

Wiedeń (AP). Wszechniemiecka „Altdeutsches Tageblatt" omawiając polonofilską politykę Austryi, ostrzega Niemcy i Rosyę przed istniejącym jakoby zamiarem utworzenia państwa polskiego pod berłem katolika-polaka Habsburga.

Gazeta ma na myśli arcyksięcia Karola Stefana, zamieszkałego w Żywcu w Galicyi.

Akademia górnicza w Krakowie.

Kraków (Wł.). Prace około utworzenia akademii górniczej rozpoczną się w r. 1913 Na cele otwarcia rząd asygnuje 20,000 kor., zaś wydział krajowy 1 milion.

Nieporozumienie.

Brześć Litewski (Wł.). Dwa tysiące pielgrzymów, jadących z gubernii grodzieńskiej i wołyńskiej na uroczystość cerkiewną do Chełma odmówiło nabycia biletów kolejowych, twierdząc, na podstawie zapewnień duchownych, iż korzystają z prawa przejazdu bezpłatnego. Po długich bezskutecznych namowach pielgrzymi pozostali w Brześciu. Trzy ekstra pociągi odeszły próżne.

Po wyodrębnieniu Chełmszczyzny.

Petersburg (Wł.). Pr. Filewicz w „Now. Wrem." pisze, że praca rosyjska w Chełmszczyźnie rozpocznie się dopiero teraz. Obecnie obowiązkiem całego społeczeństwa rosyjskiego jest rozerwanie sojuszu katolicyzmu z polskością, utworzenie rosyjskiego stanu wyższego i średniego i podniesienie warstw niższych ludności Chełmszczyzny.

Wypadek w synagodze.

Brześć Litewski (AP). Podczas modlitwy wieczornej w dzień sądny w synagodze żydowskiej w Terespolu, wywrócono lampę. W wynikłym zamęcie uduszone zostały 4 osoby, ciężko raniono 3 i lekko 20.

Pobyt Najjaśniejszego Pana w Białowieży.

Białowieża (AP). Najjaśniejszy Pan z Najdostojniejszemi Córkami raczył wysłuchać d. 8 b. m. mszy św. w miejscowej cerkwi parafialnej. Na nabożeństwie byli obecni Wielki Książę Dymitr Pawłowicz, minister Dworu i świta.

Na Bałkanach.

Konstantynopol (Wł.). Porta w sposób energiczny zaprotestowała przeciwko przyjmowaniu przez Czarnogórę zbiegów powstańców-malissorów. W kołach urzędowych panuje oburzenie wobec postępowania Czarnogóry. W razie niepomyślnej odpowiedzi Czarnogóry — może dojść do poważnego zatargu.

Sofia (AP). Manewry forteczne w Szumle są przerwane. Jutro rewia w obecności cara, poczem oddziały wrócą na miejsca stałego pobytu, a rezerwiści zaś zostaną uwolnieni.

Konstantynopol (Wł.). Malissorowie, którzy przeszli granicę czarnogórską stoczyli bitwę z wojskiem tureckim w miejscowościach Kawa i Pajak. Malissorowie zrabowali składy broni.

Ueskiub (AP). Turcy zatrzymali 20 wagonów zapasów wojennych, wysłanych z Salonik do Serbii. Na granicy czarnogórskiej wznowiły się starcia czarnogórców z wojskami tureckiemi.

Białogród (AP). Prezeski serbskich kobiecych towarzystw dobroczynnych i patryotycznych zwróciły się za pośrednictwem ambasadora rosyjskiego z prośbą do rządu Cesarskiego o obronę mordowanych przez turków w Starej Serbii i Macedonii serbów, którzy byli w ciągu wieków całych ostoją chrześcijaństwa na Bałkanach. Prośba podobna złożona została ambasadorowi rosyjskiemu w imieniu białogrodzkich profesorów i inteligencyi miejscowej.

Białogród (AP). „Samouprawa" pisze „Zażegnanie przesilenia na Bałkanach zależy jedynie od zachowania się Turcyi, wcale zaś nie od postępowania Serbii i Bułgaryi".

Paryż (AP). Na posiedzeniu rady ministrów Poincaré wygłosił mowę o sytuacyi na Bałkanach, na wyspach Krecie i Samosie.

Skoplje (Wł.). W Werszowacu oficer albański zastrzelił na ulicy urzędnika państwowego i zbiegł.

Białogród (Wł.). Paszicz oświadczył delegacyi kupiectwa, że położenie na Bałkanach nie daje żadnych powodów do obaw. Paszicz zaznaczył, że wogóle nastało polepszenie i wojna Turcyi z którymkolwiek z państw bałkańskich jest wykluczona,

Konstantynopol (Wł.). W Ubrib, w Albanii mieszkańcy zajęli stacyę telegrafu, ponieważ rząd odmówił usunięcia nienawistnego kajmakana.

Sprawa ormiańska.

Konstantynopol (AP). Patryarcha ormiański i ormiańska rada narodowa podali się do dymisyi wobec niespełnienia przez Portę obietnicy ukarać kurdów za napady na wsie ormiańskie.

Rokowania pokojowe.

Konstantynopol (AP). Minister spraw zagranicznych oświadczył korespondentowi Pet. Agencyi Telegraficznej, że układy pokojowe z Włochami trwają w dalszym ciągu, jednakże spodziewać się rychłego ich zakończenia jeszcze zawcześnie.

Rzym (AP). Sprawdza się pogłoska o porozumieniu włosko-tureckiem w sprawie wymiany wziętych do niewoli urzędników cywilnych. Wskutek tego powrócą do Włoch wzięci przez turków do niewoli członkowie ekspedycyi geologicznej.

Wojna włosko-turecka.

Paryż (Wł.). Włosi zajęli oazę Zanzur, straciwszy 200 zabitych i rannych. Straty turków również są znaczne.

Derna (AP). W bitwie w dniu 4 września wojskami tureckiemi dowodził Enwer bej.

Sprawa wyspy Krety.

Kolonia (AP). Do „Kölnisch. Ztg." telegrafują z Berlina, że przedstawiciele mocarstw-protektorów wyspy Krety naradzali się z Kiderlen-Wächterem w sprawie zorganizowania robót publicznych na Krecie i o zwiększeniu ceł.

Na wyspie Samos.

Smyrna (AP). 350 kreteńczyków, w tej liczbie kilku oficerów wylądowali na wyspie Samos w celu wywołać powstanie ludności przeciwko Turcyi. Załoga turecka obwarowała się, Rząd francuski zdecydował niezwłocznie wysłać z Kanei do Samosu krążownik „Bruix". Spodziewają się, że Anglia postąpi również w ten sposób.

Reformy w Turcyi.

Konstantynopol (AP). Minister spraw wewnętrznych złożył radzie ministrów memoryał o projektowanych reformach w prowincyach europejskich i azyatyckich, opracowany w porozumieniu z ambasadorami mocarstw w w Konstantynopolu.

Z Persyi.

Tabrys (AP). Z Seudż-bułaku donoszą o starciu kurdów z plemienia mangarów, którzy oddawna przeszli na stronę turków, i askerami tureckimi, którzy przybyli na rozkaz poselstwa tureckiego w Teheranie w celu odebrania wsi, skonfiskowanych przez mangurów poddanemu tureckiemu. Są zabici i ranni. Askerowie cofnęli się w rozsypce.

Tabrys (AP). W Tabrysie daje się zauważyć ruch sprzyjający eks szachowi. Ludność ma nadzieję, iż jego przybycie położy kres anarchii.

Tabrys (AP). Dn. 7 września Szudża ud-Daouleh otrzymał depeszę od beków szachsewеńskich, którzy się zebrali w Wozguszu. Bekowie uskarżają się na ciężkie położenie i proszą o wstawienie się przed rosyanami, oświadczając, że gotowi są poddać się wszelkim rozkazom. Szudża-ud Daouleh odesłał ową depeszę do decyzyi generałowi Fidarowowi.

Pogłoska.

Rzym (Wł.). „Tribuna" podaje pogłoskę, jakoby niemiecka rodzina cesarska spędzi parę tygodni zimowych w Nervi.

Tragiczny skok.

Berlin (Wł.). Wczoraj przed południem aktor Butter skacząc za pomocą spadochronu z kolumny „Zwycięstwa" dla zdjęcia kinematograficznego, spadł i zabił się na miejscu.

Eks-król Manuel w Wiedniu.

Wiedeń (Wł.). Przybył tu incognito eks-król portugalski Manuel.

Sprawy węgierskie.

Budapeszt (Wł.). Na zarzuty Daziego defraudacyi przez Lukacsa 4 milionów pieniędzy skarbowych, Lukacs ogłosił tylko gołosłowne zaprzeczenie i zapowiedź wytoczenia procesu dziennikowi, który podał zarzut powyższy.

Budapeszt (Wł.). Policyant Polniak został zawieszony w czynnościach i oddany pod sąd za niewykonanie obowiązków służbowych.

Opozycya węgierska w Wiedniu.

Wiedeń (Wł.). Dziś przyjeżdża do Wiednia 60 posłów, należących do opozycyi węgierskiej, w celu przeszkodzenia posiedzeniu delegacyi. Socyalni demokraci węgierscy zamieszkali w Wiedniu przyrzekli swą pomoc.

Wiedeń (Wł.). Wczoraj wieczorem przyjechało do Wiednia 36 posłów opozycyi węgierskiej, powitanych przez socyalistów.

Włochy i Austrya.

Rzym (Wł.). Socyalista Labriola w płomiennym artykule z powodu koncentracyi floty śródziemnomorskiej wypowiada się za zachowaniem trójprzymierza, pisząc, że Włochy muszą najserdeczniej zbliżyć się do Austryi.

Sufrażystki

Londyn (Wł.). Podczas otwarcia instytutu leśnego w Londonderry, mieście rodzinnem Churchilla, sufrażystki usiłowały urządzić manifestacyę. Ludność zagroziła wystąpieniem czynnem i zmusiła sufrażystki do ucieczki.

Walka z piratami.

Hongkong (AP). Oddział portugalski z kartaczownicami wyruszył z Makao w celu otoczenia wyspy, gdzie się gnieżdżą piraci. Władze Makao i Kantonu połączyły się dla wspólnej akcyi przeciw piratom.

Wizyta Sazonowa w Anglii.

Londyn (AP). Ochmistrz Dworu Sazonow i dyrektor kancelaryi ministerstwa spraw zagranicznych bar. Schilling, w towarzystwie sekretarza ambasady rosyjskiej przybyli do Londynu. Na dworcu powitali ministra: ambasador rosyjski hr. Benkendorf, wszyscy urzędnicy ambasady, proboszcz cerkwi ambasady, rosyjski konsul generalny, wice-sekretarz stanu do spraw zagranicznych sir Arthur Nicolson i przedstawiciel Grey'a, jego sekretarz Montgomerry.

Kiedy ochmistrz Dworu Sazonow wychodził z wagonu, rzucił się ku niemu jakiś człowiek z afiszem drukowanym w ręku i zawołał: „Oczyśćcie Persyę, precz z Rosyą!" Został on niezwłocznie aresztowany i wywieziony z dworca.

Jutro w ambasadzie rosyjskiej odbędzie się obiad.

Wypadkowi na dworcu nie nadają żadnego znaczenia. Sprawca nie zdążył nawet zbliżyć się do Sazonowa.

Podczas badania oświadczył on, iż czyn jego ma jedynie znaczenie osobiste. Uznano go za nieszkodliwego obłąkanego.

Londyn (AP). Po prywatnem spotkaniu z Grey'em w ministerstwie spraw zagranicznych, Sazonow odwiedził Nicolsona. Okazało się wówczas, iż Grey nie pojedzie do Ballmoral razem z Sazonowem. Grey wyjechał tam onegdaj wieczorem, Sazonow zaś z Benkendorfem wczoraj wieczorem.

Londyn (AP). „Westminster Gazette", omawiając przyjazd Sazonowa, znajduje, iż porozumienie anglo-rosyjskie powinno się ograniczyć do gwarantowania całości Persyi. Pożądane jest znalezienie sposobu zabezpieczenia niezależności Persyi i zachowania w niej porządku.

Londyn (AP). Prasa przywiązuje wielką wagę do wizyty Sazonowa w Anglii, głównie z powodu rewizyi porozumienia anglo-rosyjskiego w sprawie Persyi, co prawdopodobnie będzie wynikiem, jak twierdzi „Times", obecnych odwiedzin.

„Daily News" podziela pogląd „Times'a", że porozumienie anglo-rosyjskie powinno być poddane rewizyi w tym sensie, iż Wielka Brytania uzyska w południowej Persyi taką samą swobodę działania, jaką Rosya rozporządza w Persyi północnej. „Liberałowie powinni domagać się ścisłego wykonania przez Rosyę warunków porozumienia — i usunięcia wojsk rosyjskich z Persyi, jeżeli Rosya pragnie współdziałania z Wielką Brytanią".

„Daily Chronicle" pisze: „Gdyby nawet Grey i nie życzył sobie zwiększenia odpowiedzialności Anglii w sprawach perskich, to okoliczności prawdopodobnie będą silniejsze od niego. Nieporządki w Persyi są tak znaczne, iż konieczne są zarządzenia stanowcze dla uprzedzenia anarchii zupełnej".

„Daily Mail" oświadcza: „Już czas wielki zarządzić środki bezpieczeństwa na drogach Persyi południowej".

Sprawy chińskie.

Mukden (AP). W Mukdenie organizowane są oddziały towarzystwa „Zbawienia ojczyzny", które mają na celu pozostawienie pod władzą Chin: Mandżuryi, Mongolii i Tybetu. Administracya okazuje towarzystwu pomoc czynną

Mukden (AP). Na rozkaz z Pekinu operacye wojenne w Mongolii wewnętrznej czasowo zostały przerwane Żołnierzom wydano nagrody pieniężne. Dadu mukdeńskiemu rozkazano wznowić układy pokojowe z mongołami. Prowadzenie rokowań polecono naczelnikowi biura dyplomatycznego daotajowi S[illegible]niowi.

Charbin (AP). Wyjaśniło się, iż wojska ekspedycyi chińskiej przeszły do ataku w obwodzie Tao nań-fu i na północy od obwodu pomienionego dokonali rzezi mongołów, nie szczędząc kobiet i dzieci. Dn. 16 sierpnia został zrabowany i spalony klasztor Choszu Sume. Ludność okoliczna mongolska została wymordowana. D. 25 sierpnia wojska chińskie zburzyły klasztory Gaczin Sume i Orion-Sume. Lamowie zbiegli przed napadem. Okoliczni mieszkańcy — mongołowie w liczbie kilku tysięcy zostali wymordowani, wielu spalono żywcem; zwłoki kobiet i dzieci zmasakrowane. Dn. 30 sierpnia w księstwie Czeżarty zburzone zostały 2 klasztory. Spalono obóz ks. Junaja. Zabici zostali wszyscy członkowie jego rodziny. Książę z żoną ratował się ucieczką. Mongołowie, którzy ocaleli, zbiegli w kierunku Chajłarn.

Chun Czun (AP). Amerykański inżynier górniczy Aengarry, podczas badań w Korei północnej, zeszedł od Petkusanu do źródeł rzeki Tumyn Cziana, Na granicy chińskiej został on aresztowany przez policyę chińską, jako nie posiadający paszportu, i rozbrojony. Uwolniono go następnie z rozkazu daotaja. Inżynier projektował zbadanie chińskiego Czan-Boszanu pod względem złotodajności.

Z konferencyi międzyparlamentarnej.

Genewa (AP). Konferencya związku międzyparlamentarnego uchwaliła rezolucye o zakazie prowadzenia wojny w powietrzu. Przedstawiciele Francyi energicznie protestowali.

Klęski żywiołowe.

Paryż (Wł.). Jedno z pism lyońskich ogłosiło depeszę wikaryusza Apostolskiego w Nimbo, prowincyi Cże-Tsian, donoszącą, że w dniu 3 września tajfun zniszczył całe miasta i mnóstwo wiosek w części południowej wikaryatu; 100,000 rodzin zrujnowanych, 50,000 ludzi utonęło.

Pekin (Wł.). W prowincyi Xing-po szalał tajfun, który zburzył wiele wsi.

Asquith w Paryżu.

Paryż (Wł.). Przybył tu incognito Asquith. Jednakże ministrowie francuscy będą z nim konferowali w sprawie Tangeru.

Jubileusz instytucyi serbskiej w Sarajewie.

Serajewo (AP). Z powodu 10-lecia istnienia serbskiego Towarzystwa „Kultura" odbyły się tu uroczystości na które przybyło przeszło 6,000 serbów z różnych ziem serbskich.

Nowi ministrowie austryaccy.

Wiedeń (AP). Według informacyi pism dyrektor pocztowych kas oszczędnościowych Schuster von Bonneta zostanie mianowany ministrem handlu, zaś prezes senatu Zenker ministrem rolnictwa.

Katastrofy lotnicze.

Petersburg (AP). Na konkursie aeroplanów wojennych, w czasie lotu lotniczki księżny Szachowskiej na dwupłatowcu Wrighta, nagle stanął silnik. Lotniczka wylądowała tak niefortunnie, iż w wielu miejscach uszkodziła maszynę.

Belfast (AP). Lotnik Astli spadł z aeroplanu i poniósł śmierć na miejscu.

Fryburg (AP) Dnia 8 września z rana spadł aeroplan z dwoma lotnikami podczas lotu Chemnitz—Berlin. Obaj lotnicy zabici.

Londyn (AP). Na manewrach armii lądowej uległy zniszczeniu dwa aeroplany.

Petersburg (AP). Podczas lotu nad Gatczyną spadł wskutek utraty gazu sterowiec „Jastreb". Sterowiec został znacznie uszkodzony, załoga odniosła lekkie obrażenia.

Najwyższe podziękowanie.

Petersburg (Wł.). Ogłoszono Najwyższe podziękowanie gubernatorowi łomżyńskiemu Papudogło za wzorowy porządek w czasie pobytu Najjaśniejszego Pana na stacyi Czyżew i w okolicach.

Przed wyborami.

Petersburg (Wł.) Urzędowa „Rossija" w polemice z prasą lewicową nazywa duchownych prawosławnych o przekonaniach radykalnych—odszczepieńcami.

Wilno (Wł.). Rosyanie postępowi wysuwają w Wilnie kandydatury na posłów do Dumy: byłego członka izby sądowej Zwiegincewa, adwokata przysięgłego Powołockiego i księgarza Daniłowicza.

Petersburg (Wł.). Pisma donoszą, że w Ługańsku polacy, żydzi i niemcy zostaną wydzieleni w osobną kuryę; w Maryupolu wydzie-

lono żydów, w powiatach melitopolskim i berdianskim — niemców.

Zjazd właścicieli ziemskich powiatu bachmuckiego podzielono na dwie kurye: — rosyjską i niemiecką.

Petersburg (Wł.). W Kownie postępowcy zawarli blok z staroobrzędowcami i niemcami.

Petersburg (Wł.). „Riecz" donosi, że w Moskwie duchowieństwo prawosławne nie ma zamiaru wybierać kandydatów zaleconych przez metropolitę i będzie głosować zgodnie ze swym sumieniem.

Niższy Nowogród (AP). Markow II wygłosił tu referat o trzeciej Dumie wogóle i posłach do Dumy z gubernii niższo-nowogrodzkiej i „kadetach" w szczególności. Markow wskazał, kogo ojczyzna Minina powinna posłać do 4-ej Dumy i nawoływał prawicowców do jedności celem walki z lewicą. Sala była przepełniona. Publiczność po skończonym odczycie odśpiewała hymn.

Petersburg (Wł.). Lista prawyborców m. Petersburga kuryi II-ej zawiera 71,236 nazwisk, kuryi I-ej—3.993. Lista kuryi drugiej jest ułożona nader niedbale: nie wpisani są wcale hr. Witte, minister marynarki Grigorowicz i inni ministrowie.

Petersburg (Wł.). Duchowieństwo prawosławne w Archangielsku zdecydowało nie stawiać własnej kandydatury, jeśli kandydat ludności nie będzie przeciwnikiem duchowieństwa i prawosławia.

Petersburg (Wł.). „Nowoje Wremia" zamieściło rozmowę z Bałaszewem, który wyraził nadzieję, że nacyonaliści w 4-ej Dumie będą liczniejsi i utworzą łącznie z październikowcami trwałą większość. W akcyi wyborczej nacyonaliści wszędzie popierają październikowców. Usiłowania kół opozycyjnych rozbić blok nacyonalistów z październikowcami, według słów Bałaszewa, wszędzie skończyły się niepowodzeniem.

Katastrofa na Dźwinie Północnej.

Archangielsk (AP). Dnia 8 września wieczorem na Dźwinie Północnej holownik „Progres", należący do kupca Szmidta", zderzył się z parostatkiem osobowym „Obnowka", który dążył do Majmaksy (miejscowości, w której znajdują się tartaki) z 150 robotnikami. Holownik uderzył częścią przednią w parostatek „Obnowka". Wielu pasażerów rzuciło się do wody i wypłynęło na brzeg, pozostali zginęli. Uratowano dotąd 35 osób. Ustalenie liczby ofiar na razie jest niemożliwe. Przypuszczają, iż zginął zarządzający tartaku Ulson-Stampe.

Kuratorya trzeźwości.

Petersburg (AP). Do rady ministrów wniesiony zostanie projekt nowej ustawy o kuratoryach trzeźwości. Według projektu w guberniach, w których wprowadzone zostały instytucye ziemskie—walka z pijaństwem zostanie polecona ziemstwom i miastom, które też otrzymują wszystkie fundusze dotychczasowych kuratoryów trzeźwości. W guberniach, pozbawionych ziemstw, do udziału w pracach kuratoryów będą powołani przedstawiciele ludności miejscowej.

Z sądów.

Moskwa (AP). Izba sądowa uniewinniła 4 agentów policyi śledczej, oskarżonych o nadużycia służbowe. Sprawa była wszczęta wskutek rewizyi senatora Garina.

Galicz (AP). Sędziowie przysięgli uniewinnili oskarżonego o zabójstwo general-porucznika Lewaszowa.

Piatygorsk (Wł.). Były rejent kisłowodski Iwanowskij za przywłaszczenie pieniędzy klientów skazany został na $2\frac{1}{2}$ lat więzienia poprawczego.

Petersburg (AP). Sześciu byłych urzędników pocztowych, oskarżonych o przywłaszczenie pieniędzy i papierów procentowych, przesyłanych przez banki i ubezpieczonych w towarzystwach asekuracyjnych — skazani zostali do rot aresztanckich 1 na lat 4, 3 — na lat 3 i 1 na $2\frac{1}{2}$ lat więzienia. Żona jednego ze skazanych, również była urzędniczka pocztowa—skazaną została na rok więzienia.

Pomnik Barklay-de Tolli.

Ryga (AP). Odbyło się tu uroczyste założenie kamienia węgielnego pod pomnik Barklaya de Tolli.

Pożar lasu.

Tobolsk (AP). W powiecie w trzech miejscach płoną lasy. W jednem miejscu pożar ogarnął 9 wiorst kw.

Zawalenie się domu.

Petersburg (Wł.). Na przedmieściu Lesnoje zawalił się trzypiętrowy dom. Jedna osoba zabita, rannych 7.

Wybory.

Zwracamy uwagę prawyborców miasta Kijowa na to,

iż w redakcyi naszego pisma znajdują się **listy wyborcze**, które można przeglądać codziennie od 11 rano do 6 wieczorem w dni powszednie —

iż z chwilą ogłoszenia tych list następuje dla naszego miasta okres, w którym odbywać się mogą **zebrania przedwyborcze** prawyborców —

iż **termin składania zażaleń** na nieprawidłowość tych list z powodu przypadających 2 dni świątecznych odroczony został do dn. dzisiejszego.

iż **skargi** na nieprawidłowość list wyborczych będą uwzględniane o tyle tylko, o ile będą poparte **dowodami**.

Na mocy art. 84 i 96 Ustawy Wyborczej wybory w zgromadzeniach wyborczych różnych kategoryi wyznaczone zostały przez p. gubernatora kijowskiego na następujące terminy:

18 września—wybory pełnomocników na zjazdach przedwyborczych drobnych właścicieli wiejskich i osób duchownych.

20 września—wybory pełnomocników na zgromadzeniach gminnych (wołostnych) jakoteż pełnomocników robotniczych w fabrykach i warsztatach kolejowych.

27 września — wybory wyborców na zjazdach właścicieli ziemskich jakoteż pełnomocników drobnych właścicieli wiejskich i osób duchownych.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś 10 (23) Mikołaja z Tolent. W.
Jutro 11 (24) Prota i Jacka Mm.

Wschód słońca o godz. 5 m. 48
Zachód słońca o godz. 5 m. 58
Długość dnia godz. 12 m. 10.

Kalendarzyk Historyczny.

23 września n. st.

Roku 1492. Jan Olbracht królem polskim w Krakowie koronowany.

— **W sprawie rewizyi zarządu T-wa szerzenia oświaty ludowej.** Pomocnik policmajstra A. Woronczuk ukończył rewizyę działalności rosyjskiego kijowskiego Towarzystwa szerzenia oświaty ludowej. Raport został złożony gubernatorowi i wkrótce będzie rozpatrzony przez komisyę gubernialną do spraw stowarzyszeń i związków.

— **Aeroplan nad miastem.** Onegdaj około g. 1-ej po południu pomimo niesprzyjającej pogody z lotniska kijowskiego Towarzystwa aeronautycznego wzniósł się na aeroplanie systemu „Vendomme" znany już naszej publiczności z poprzednich nader śmiałych wzlotów, lotnik N. Swiesznikow. Po zatoczeniu kilku kół nad lotniskiem, Swiesznikow poszybował ponad miastem, unosząc się nad kopułami soborów Sofijowskiego i Michajłowskiego do Ławry. Tu, zakreśliwszy ósemkę na wysokości przeszło 500 metrów, poleciał z powrotem w kierunku aerodromu. Licznie zgromadzona na ulicach, na górce Włodzimierza i w ogrodzie kupieckim publiczność z wielkiem zainteresowaniem przyglądała się wzlotom śmiałego lotnika.

— **Katastrofa kolejowa.** Onegdaj w pobliżu st. Sarny Poł.-Zach. kolei żelaznych wskutek złamania się osi jednego z wagonów towarowych wykoleił się pociąg towarowo-osobowy № 28. Podczas katastrofy odnieśli rany 4 konduktorzy, 1 smarownik i dwaj pasażerowie. Siedem wagonów towarowych rozbitych zostało na drzazgi. Wskutek wykolejenia się uszkodzone zostały 2 wagony osobowe, które zagrodziły tor kolejowy.

Na miejsce katastrofy wysłano pociąg pomocniczy z wagonem sanitarnym, celem przyjścia z pomocą ranionym. Wobec zawalenia toru szczątkami zdruzgotanych wagonów komunikacya bezpośrednia czasowo została przerwana. Musiano przesadzać pasażerów z jednego pociągu do drugiego. Wczoraj do zarządu kolejowego nadeszła wiadomość, iż tor kolejowy został oczyszczony i komunikacya normalna przywrócona.

OSOBISTE.

— Powrócił z Łucka dowódca wojsk kijowskiego okręgu wojennngo gen.-ad. N. Iwanow.

— KRADZIEŻE. W domu № 39 przy ulicy Lwowskiej skradziono rzeczy wartości 120 rb. u A. Truszko, K. Paładěewa i M. Gułaka.

W domu № 12 przy ul. Żylańskiej z mieszkania E. Glibko-Dolinskiej skradziono kosztowności wartości 260 rb.

— KRADZIEŻ KIESZONKOWA. D. 8 września w kijewsko-wwiedeńskim klasztorze żeńskim skradziono A. Kuczynej portmonetkę z pieniedzmi i wekslem na 2020 rb.

— WYPADEK NA WYŚCIGACH. Podczas wyścigów wczorajszych na hipodromie Łsyreckim por. Poletika na pierwszej przeszkodzie spadł z konia „Elity" tak nieszczęśliwie, że złamał jedną nogę a drugą wywichnął. Po opatrzeniu na miejscu Pogotowie odwiozło go do lecznicy.

— SKARGI ROBOTNIKÓW. Robotnicy, pracujący przy budowie domu № 97 przy ulicy W.-Wasylkowskiej złożyli wczoraj w policyi skargę na właściciela domu M. Leszczynera, który płacił robotnikom czekami nie mającemi żadnej wartości. Pierwsze 2 — 3 czeki zostały opłacone w filiach kijowskich banków „Zjednoczonego" i „Petersburskiego dyskontowo-pożyczkowego"; opłacenia zaś następnych banki odmówiły. W ten sposób M. Leszczyner nie dopłacił robotnikom 900 rb.

— SZTUCZKA ZŁODZIEJKA. Onegdaj woźnicy I. Babicz i B. Tkaczenko przewożący pszenicę ze stacyi towarowej do młyna Kelbera na Padole, sprzedali po drodze część ładunku właścicielowi sklepu przy ul. Złatoustowskiej E. Odnorogowi. Kradzież została wykryta i woźniców aresztowano.

— POŻARY. Przy Kreszczatyku w domu Nr. 34 we fryzyerni L. Chmielewskiego wszczął się pożar, który ugasiła straż ogniowa cyrkułu starokijowskiego.

Onegdaj w nocy z przyczyny niewiadomej wybuchł pożar w domu Nr. 70 przy ul. W. Wasylkowskiej w łaźni troickiej. Spłonął dach, resztę zabudowań uratowała straż ogniowa.

— ZAMACHY SAMOBÓJCZE. Na dworcu kolejowym otruł się amoniakiem robotnik Michał P.

Przy ul. Iljińskiej otruła się spirytusem denaturowanym służąca Ksenia G.

W obu wypadkach pomocy udzieliło Pogotowie.

— DRAMAT RODZINNY. W domu Nr. 31 przy ul. Złatoustowskiej pod wrażeniem kłótni małżeńskiej usiłowała otruć się Stanisława M—a. Pogotowie uratowało desperatkę.

— ŚWIĘTOKRADZTWO. W nocy na 8-my września nieznani złoczyńcy przedostali się do cerkwi staroobrzędowców przy ul. Poczajowskiej w posesyi Nr. 36 i skradli najbardziej cenne przedmioty wartości 500 rb.

— KRWAWE STARCIA. Na Peczersku naprzeciwko domu Nr. 5 wynikła bójka wśród robotników, podczas której został raniony nożem w bok S. Fokin. Po opatrzeniu odwieziono go do szpitala Aleksandrowskiego.

W domu Nr. 58 przy ul. Złatoustowskiej podczas uczty świątecznej w mieszkaniu I. Jamenia, ten ostatni został obity i poraniony.

Podobna bójka miała miejsce na Łukjanówce, podczas której raniono P. Andronowa.

Wszystkich opatrzyło Pogotowie.

Biuletyn Kijowskiej stacyi Meteorologicznej

Dnia 9 (22) września 1912 r.

	g. 7 z rana	g. 1 po poł.	g. 9 wiecz.
Temp. pow. wedł. Cel.	6.0	11.8	7.4
Barometr przy 0 w mm	754.3	754.8	754.6
Stop. wilgotności w proc.	96	60	[illegible]
Kier. i szyb. wiat. (w m. s.)	Płn4	Płn. Płn-W1	Płn3
Zachmur. wedł. 10 st. skali	10	10	8
Ilość opadów w mm.	—	—	—

	od g. 9-ej wiecz. do g. 9-ej wiecz.
Najw. temp. powietrza w ciągu doby	12,3
Najniższa	4.3
Przeciętna tem. pow. w ciągu doby	8,4
Wielol. przeć. temp. pow. w ciągu doby	12,7

Ogólny stan pogody w Rosyi europejskiej z rana na podstawie telegramu głównego Obserwatoryum fizycznego:

Opady notowano w pasie północnym Rosyi europejskiej i miejscami w centrum. Temperatura wyższa od normalnej na wschodzie i południowym wschodzie i północnym wschodzie Rosyi, niższa od normalnej w pozostałych rejonach.

Pogoda przewidywana na d. 10 września: noce chłodnawe w południowym pasie Rosyi, chłodnawo w pozostałej Rosyi; deszcze możliwe w pasie północnym i miejscami na wschodzie Rosyi, sucho w pozostałych rejonach.

KRONIKA POLSKA.

— **Franciszek Kamieński** (wspomnienie pozgonne) W Warszawie w lecznicy zmarł znakomity uczony polski, wybitny botanik, Franciszek Kamieński, b. profesor uniwersytetu odeskiego, członek akademii nauk w Krakowie. Urodzony w 1851 roku w Lublinie, średnie szkoły zakończył w Warszawie, tu też uczęszczał do Szkoły Głównej, a następnie studya dalsze odbywał w Strassburgu i Wrocławiu. Otrzymawszy tytuł doktora w Strassburgu, habilitował się jako docent we Lwowie, poczem wykładał jeszcze botanikę w politechnice lwowskiej i instytucie weterynaryjnym. Powołany na profesora do Odesy, następnie doktoryzował się w Petersburgu. W Odesie wykładał morfologię i systematykę roślin. W ciągu swej karyery naukowej wielokrotnie był delegowany do studyów zagranicę, między innemi do Indyi, na Jawę i do Egiptu. Znakomity uczony zwrócił uwagę na siebie swojemi niepospolitemi pracami w dziedzinie anatomii i rozwoju roślin, a potem biologii i systematyki. Kamieński odkrył symbiozę pomiędzy wyższemi roślinami a grzybami, żyjącymi na ich korzeniach. Był specyalnym znawcą roślin owadożerczych z rodziny pływaków. Ogłosił drukiem szereg prac, z których wyszczególniamy kilka: „Zur vergleichen der Anatomie der Primula" (Strasburg 1875), „Anatomia porównawcza pierwiosnkowatych" (w „Pamiętn. Ak. Krak." 1878), „Nowy nabytek flory krajowej" („Pamiętnik fizyogr." 1887), „Die natürlichen Pflanzenfamilien" (Lipsk 1891), „O nowym gatunku dla flory krajowej rodzaju utricularia", „O jawleniach symbioza w rastitielnom carstwie" (Odesa 1891), „Jak dawno wiemy, że rośliny płeć posiadają" („Wszechświat" 1884) i t. p. Franciszek Kamieński był wybitnym pracownikiem na polu nauki, a zarazem zasłużonym obywatelem. Mieszkając w Odesie, należał do przewodników Kolonii polskiej i utrzymywał stałe stosunki z krajem.

Redaktor odpowiedzialny Stanisław Zieliński. Drukarnia Polska w Kijowie, ulica Kreszczatyk № 38. Wydawca Antoni Zieleński.